

RECENZE ČLÁNKU

Martin Hampl: Regionální organizace společnosti: principy a problémy studia

Martin Hampl se jako jeden z mála českých geografů pouští na křehkou půdu teoretického vymezení předmět studia sociální geografie. Pokouší se hodnotit její současné postavení mezi ostatními vědami. Domnívá se, že na jedné straně je geografie sociálními vědami opomíjena, ale zároveň o ni roste zájem ze strany veřejnosti, obzvláště od politického spektra. Právě v této rovině se do popředí zájmu dostávají otázky týkající se regionů. Je všeobecně známo, že se zájem o regiony a regionalizaci v České republice zvýšil se vstupem naší země do Evropské unie. V globálním měřítku také nabývají na významu snahy o vysvětlení příčin nerovností mezi regiony světa a možnostmi, jak tyto rozdíly vyrovnávat. Tyto snahy hodnotí Hampl značně negativně, zdůrazňuje diferenciaci jako přirozený jev uspořádání společnosti. Diferenciace není náhoda ani porucha, ale zákonitě uspořádání společnosti. Právě touto tematikou se mohl autor ještě podrobněji zabírat. I přesto považuji vyzvednutí této koncepce/myšlenky za největší přínos tohoto článku, tato může být dále **právě geografy** rozpracována.

Významná část článku je zaměřena na schopnost pochopit a vymežit složitost geografické reality. Naši pozornost bychom měli zaměřit na vztahy a pravidelnosti geografických systémů. Nalezení tohoto řádu nám umožní vymežit předmět sociální geografie. Autor se snaží nalézt podmiňující faktory geografické organizace společnosti. Zdůrazňuje význam poznání vzájemných interakcí mezi jednotlivými složkami systému a mezi jejich prostředím. Právě studiem jiných typů jejich interakcí se geografie výrazně odlišuje od ostatních sociálních věd. Díky této schopnosti odlišného pohledu na uspořádání společnosti může geografie na tomto poli nalézt své praktické uplatnění. Domnívám se, že tato různost pohledů jednotlivých disciplín na uspořádání společnosti mohla být pro lepší porozumění demonstrována na nějakém konkrétním příkladě.

Výrazným přínosem tohoto článku je snaha vyzvednout do popředí zájmu badatelů nutnost teoretického vymezení předmětu sociální geografie. Aby bylo možné vytvořit integrující teorii společnosti, je nutno hlouběji poznat, jak jsou její jednotlivé dimenze hodnoceny. Hodnocením jednotlivých dimenzí geografické organizace společnosti se Hampl velmi podrobně zabývá. Dle mého názoru je toto hodnocení až zbytečně složitě rozpracováno. Přesto by naznačené rozšíření teoretického aparátu sociální geografie mohlo do budoucna přispět k zlepšení jejího postavení mezi ostatními sociálními vědami.

V textu je užito větší množství odborných termínů, konkrétních geografických příkladů a citace z prací geografických autorů, pro jejichž pochopení je nutná alespoň částečná orientace čtenáře v geografické problematice. V tohoto důvodu lze článek doporučit spíše odborné geografické veřejnosti. Tímto článkem jakoby Martin Hampl hodil rukavici ostatním českým geografům. Otázkou zůstává, zda ji někdo zvedne a pokusí se tuto teoreticky formulovanou tematiku dále rozpracovat.